



Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ



Οδηγός



για γονείς
και κηδεμόνες
παιδιών
που φοιτούν
στο δημοτικό
σχολείο

Ελληνικά
στο δημοτικό:
Υποστήριξη
Εκπαιδευτικών
και Υπηκόων
Τρίτων Χωρών
(Υ.Τ.Χ.)





για γονείς και κηδεμόνες παιδιών που φοιτούν στο δημοτικό σχολείο

ΣΥΓΓΡΑΦΗ (με αλφαβητική σειρά)

Μαρία Βασιλείου, Εκπαιδευτικός

Ελένη Νεοκλέους, Εκπαιδευτικός

ΚΡΙΤΙΚΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ

Ελίνα Γεροσίμου, Εκπαιδευτικός, Ερευνήτρια

ΟΜΑΔΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΡΓΟΥ (με αλφαβητική σειρά)

Δέσπω Κυπριανού, Λειτουργός Εκπαιδευτικού Προγραμματισμού Α΄

Παναγιώτης Παναγίδης, Λειτουργός Γραφείου Διευθυντή
Δημοτικής Εκπαίδευσης

Γεωργία Πασιαρδή, Επιθεωρήτρια Δημοτικής Εκπαίδευσης

Ανδρέας Τσιάκκιρος, Ανώτερος Λειτουργός Εκπαιδευτικού
Προγραμματισμού

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΝΤΥΠΟΥ

Έλενα Ηλιάδου, Λειτουργός Υπηρεσίας Ανάπτυξης Προγραμμάτων,
Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου

ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Ευαγγελία Χαραλάμπους, Λειτουργός Υπηρεσίας Ανάπτυξης
Προγραμμάτων, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Δέσπω Κυπριανού, Λειτουργός Εκπαιδευτικού Προγραμματισμού Α΄

ΕΠΟΠΤΕΙΑ

Ανδρέας Τσιάκκιρος, Ανώτερος Λειτουργός Εκπαιδευτικού
Προγραμματισμού

Μάριος Στυλιανίδης, Διευθυντής Δημοτικής Εκπαίδευσης

ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Πέτρος Γεωργιάδης, Συντονιστής Υπηρεσίας Ανάπτυξης
Προγραμμάτων, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου

ISBN: 978-9963-0-1805-5

Έκδοση 2026

© ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΥΟ.ΔΗ.Σ



για γονείς και κηδεμόνες παιδιών που φοιτούν στο δημοτικό σχολείο

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	4
ΜΕΡΟΣ Α΄ ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	
1. Εισαγωγή	7
2. Σχολική καθημερινότητα	9
2.1. Ωράριο λειτουργίας σχολείων και ωρολόγιο πρόγραμμα	9
2.2. Μαθήματα στο δημοτικό σχολείο	10
2.3. Σχολεία με διαφορετικό ωράριο	15
2.4. Άλλες δραστηριότητες που διεξάγονται σε σχολικό χρόνο	15
2.5. Σχολικές αργίες	19
2.6. Κανονισμοί	20
2.7. Εγγραφές και μετεγγραφές	24
2.8. Είσοδος και έξοδος από το σχολείο	25
2.9. Άλλες παροχές της δημοτικής εκπαίδευσης	25
2.10. Επικοινωνία με Επαρχιακά Γραφεία Παιδείας	27
3. Πληροφορίες για την Κύπρο	28
ΜΕΡΟΣ Β΄ ΕΠΙΠΡΟΣΘΕΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΓΟΝΕΙΣ ΠΑΙΔΙΩΝ Α΄ ΤΑΞΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ	
1. Πρώτες μέρες στην Α΄ τάξη	30
2. Το μάθημα των Ελληνικών (Γλώσσα)	33
3. Το μάθημα των Μαθηματικών	37



πρόλογος

Με ιδιαίτερη χαρά χαιρετίζω την έκδοση του Οδηγού γονέων/κηδεμόνων για παιδιά που φοιτούν στο δημοτικό σχολείο στην Κύπρο. Στόχος του Οδηγού είναι η ενημέρωση για τη λειτουργία του δημόσιου δημοτικού σχολείου, καθώς και η βελτίωση της επικοινωνίας των δημοτικών σχολείων με τους γονείς/κηδεμόνες.

Η συγγραφή και η μετάφραση του Οδηγού εντάσσονται στο πλαίσιο υλοποίησης του έργου «Ελληνικά στο δημοτικό: Υποστήριξη εκπαιδευτικών και Υ.Τ.Χ. (Υψηλότερων Τρίτων Χωρών)», το οποίο συντονίζει η Διεύθυνση Δημοτικής Εκπαίδευσης (Δ.Δ.Ε.) και συγχρηματοδοτείται από το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης και την Κυπριακή Δημοκρατία. Το έργο εντάσσεται στις δράσεις της Δ.Δ.Ε. για την προώθηση της ένταξης των παιδιών με μεταναστευτική βιογραφία στο κυπριακό εκπαιδευτικό σύστημα, στο πλαίσιο του σχετικού Κειμένου Πολιτικής. Η υποστήριξη των σχολείων για τη βελτίωση της επικοινωνίας με τους γονείς/κηδεμόνες του συνόλου των παιδιών του σχολείου, αποτελεί βασικό πυλώνα για την επίτευξη του στόχου του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας για ένα συμπεριληπτικό σχολείο. Έτσι, ο Οδηγός αυτός διατίθεται σε μετάφραση σε οκτώ γλώσσες για την υποστήριξη της καθημερινής εργασίας των σχολείων που υποδέχονται αναδυόμενα δίγλωσσα/πολύγλωσσα παιδιά.

Στόχος του έργου, γενικότερα, είναι η διευκόλυνση της καθημερινής εργασίας των εκπαιδευτικών δημοτικής εκπαίδευσης που διδάσκουν σε αναδυόμενα δίγλωσσα/πολύγλωσσα παιδιά, στη γενική τάξη συμφοίτησης με φυσικούς/ές ομιλητές/ομιλήτριες της ελληνικής γλώσσας, καθώς και στην τάξη της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας, με την παραγωγή υποστηρικτικού υλικού.

Το υλικό, για πρώτη φορά, αφορά και στη γενική τάξη, με τη μετάφραση και ηχογράφιση των πυρηνικών γνώσεων στα μαθήματα των Ελληνικών, των Μαθηματικών και των Φυσικών Επιστημών, για όλες τις τάξεις του δημοτικού σχολείου. Παράλληλα, υποστηρίζεται ολόκληρο το σχολείο με τη μετάφραση και ηχογράφιση βασικών φράσεων επικοινωνίας, υποδοχής και εκμάθησης των κανόνων του σχολείου για τα παιδιά και τη μετάφραση Οδηγών και επιστολών



προς τους γονείς/κηδεμόνες. Επιπρόσθετα, η διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας υποστηρίζεται με τη δημιουργία πολυτροπικών ιστοριών (βίντεο, podcast, εικονογράφηση), μέσω της αφήγησης, αλλά και μέσω της δημιουργίας εφαρμογής (application) εκμάθησης Ελληνικών για διάφορα επίπεδα (Μηχανισμός ανάγνωσης, Α' τάξη, Α1 και Α2).

Σημειώνεται ότι όλες οι δράσεις και τα παραδοτέα του έργου «Ελληνικά στο δημοτικό: Υποστήριξη εκπαιδευτικών και Υ.Τ.Χ.» στοχεύουν στην ισότιμη πρόσβαση όλων των παιδιών στο σχολικό γίνεσθαι και στο αγαθό της παιδείας. Ευελπιστώ όπως όλα αυτά τα εργαλεία που θα έχουν τα σχολεία στη διάθεσή τους αξιοποιηθούν από εκπαιδευτικούς και μαθητές/μαθήτριες, ώστε να επιτύχουν τις μέγιστες απολαβές από τη φοίτησή τους στο σχολείο.

Δρ Μάριος Στυλιανίδης
Διευθυντής Δημοτικής Εκπαίδευσης

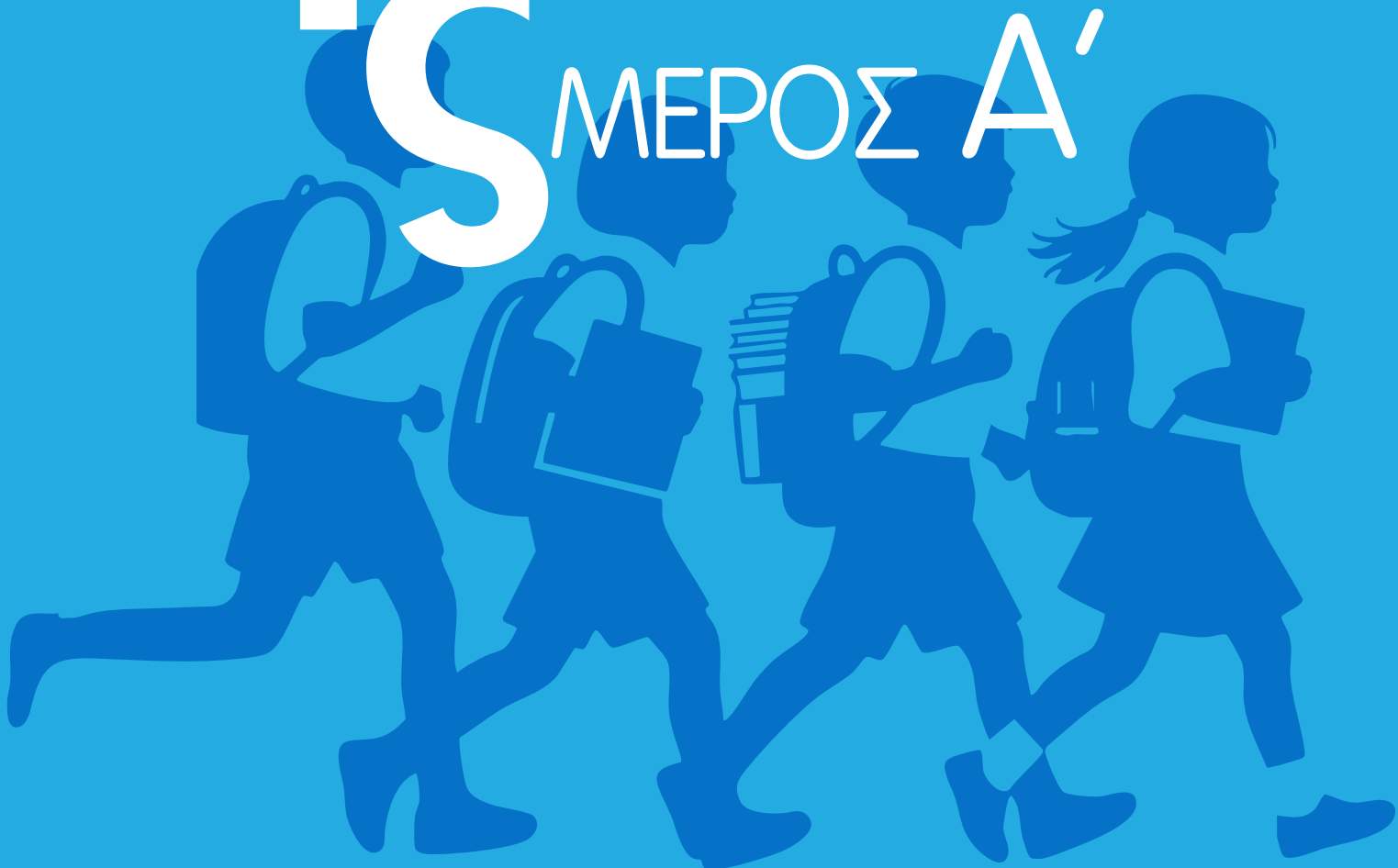


Οδηγός Σ

για γονείς και κηδεμόνες
παιδιών που φοιτούν
στο δημοτικό σχολείο



ΜΕΡΟΣ Α΄





1. εισαγωγή

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Όνομασία

.....

Διεύθυνση

.....

Τηλέφωνο

.....

Ηλεκτρονική διεύθυνση

.....

Ιστοσελίδα

.....

Ημέρα τοπικής γιορτής (ΑΡΓΙΑ) (Άγιος / Αγία της κοινότητας / ενορίας)

.....



1. Εισαγωγή

ΚΑΛΩΣ ΗΡΘΑΤΕ!

Αγαπητοί γονείς/κηδεμόνες και παιδιά,

ΚΑΛΩΣ ΗΡΘΑΤΕ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΜΑΣ!

Η διεύθυνση και το προσωπικό του σχολείου σας καλωσορίζουν! Ευχόμαστε να έχουμε μια χαρούμενη και δημιουργική σχολική χρονιά!

Στόχος του σχολείου μας είναι να έχουμε μια παραγωγική συνεργασία με εσάς τους γονείς/κηδεμόνες και να εργαστούμε μαζί, ώστε όλα τα παιδιά να προοδεύουν και να κατακτούν γνώσεις, αξίες και δεξιότητες.

Όραμά μας είναι όλα τα παιδιά να έχουν ποιοτική εκπαίδευση σε ένα ασφαλές, ανθρώπινο, δημοκρατικό και συμπεριληπτικό σχολείο.

Η δημοτική εκπαίδευση στην Κύπρο

Το δημοτικό σχολείο στην Κύπρο είναι οργανωμένο σε έξι τάξεις (Α', Β', Γ', Δ', Ε' και Στ'). Η φοίτηση των παιδιών είναι υποχρεωτική και παρέχεται δωρεάν.

Δικαίωμα εγγραφής στα δημοτικά σχολεία έχουν όλα τα παιδιά που διαμένουν στη χώρα, ανεξαρτήτως του καθεστώτος παραμονής των γονέων/κηδεμόνων τους.

Στόχος της δημοτικής εκπαίδευσης είναι η ολόπλευρη ανάπτυξη των παιδιών στον γνωστικό, συναισθηματικό και ψυχοκινητικό τομέα.



2. σχολική καθημερινότητα

2.1. Ώραριο λειτουργίας σχολείων και ωρολόγιο πρόγραμμα

Το δημοτικά σχολεία λειτουργούν πέντε ημέρες την εβδομάδα, Δευτέρα μέχρι και Παρασκευή. Τα μαθήματα ξεκινούν στις 07:45 και διδάσκονται σε σαραντάλεπτες περιόδους. Συνολικά, κάθε μέρα στο ωρολόγιο πρόγραμμα περιλαμβάνονται επτά διδακτικές περίοδοι και τρία διαλείμματα, τα οποία διαρκούν συνολικά 40 λεπτά (20 λεπτά το πρώτο διάλειμμα και 10 λεπτά τα άλλα δύο διαλείμματα). Το ωρολόγιο πρόγραμμα των δημοτικών σχολείων παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα:

Δευτέρα - Τρίτη - Τετάρτη - Πέμπτη - Παρασκευή	
Ώρα	Πρόγραμμα
07:45 Έναρξη μαθημάτων	
07:45-08:25	1η περίοδος - 40 λεπτά
08:25-09:05	2η περίοδος - 40 λεπτά
09:05 - 09:25 Διάλειμμα - 20 λεπτά	
09:25-10:05	3η περίοδος - 40 λεπτά
10:05-10:45	4η περίοδος - 40 λεπτά
10:45 - 10:55 Διάλειμμα - 10 λεπτά	
10:55-11:35	5η περίοδος - 40 λεπτά
11:35-12:15	6η περίοδος - 40 λεπτά
12:15 - 12:25 Διάλειμμα - 10 λεπτά	
12:25-13:05	7η περίοδος - 40 λεπτά
13:05 Λήξη μαθημάτων	





2. σχολική καθημερινότητα

2.2. Μαθήματα στο δημοτικό σχολείο

Στον πίνακα που ακολουθεί καταγράφονται τα μαθήματα που διδάσκονται στο δημοτικό σχολείο, από την Α' μέχρι και την Στ' τάξη δημοτικού, καθώς και οι βασικές τους επιδιώξεις:

Γνωστικό αντικείμενο	Περιγραφή
Ελληνικά	<p>Τα Ελληνικά διδάσκονται στις τάξεις:</p> <ul style="list-style-type: none">• Α' και Β': 12 περιόδους την εβδομάδα• Γ' και Δ': 10 περιόδους την εβδομάδα• Ε' και Στ': 9 περιόδους την εβδομάδα <p>Σκοπός του μαθήματος είναι τα παιδιά να έρθουν σε επαφή με τις ποικίλες διαστάσεις της γλώσσας και να επεξεργάζονται κείμενα που να τα βοηθούν να επικοινωνούν σε διάφορα πλαίσια.</p> <p>Σημαντική θέση στο μάθημα των Ελληνικών κατέχει η Λογοτεχνία, η οποία συμβάλλει στην ευρύτερη γλωσσική αγωγή των παιδιών.</p>
Μαθηματικά	<p>Τα Μαθηματικά διδάσκονται στις τάξεις:</p> <ul style="list-style-type: none">• Α' έως Δ': 7 περιόδους την εβδομάδα• Ε' και Στ': 6 περιόδους την εβδομάδα <p>Το μάθημα των Μαθηματικών σκοπό έχει τα παιδιά να διερευνούν μαθηματικές έννοιες με τρόπο που να τους προκαλεί την περιέργεια, με έμφαση στην επίλυση προβλήματος, με τη χρήση της τεχνολογίας. Η επίλυση προβλημάτων καλύπτει αριθμούς και πράξεις, άλγεβρα, γεωμετρία, μέτρηση, στατιστική και πιθανότητες.</p>



2. σχολική καθημερινότητα

Γνωστικό αντικείμενο	Περιγραφή
Φυσικές Επιστήμες	<p>Οι Φυσικές Επιστήμες διδάσκονται σε όλες τις τάξεις του δημοτικού για δύο περιόδους την εβδομάδα.</p> <p>* Στις Α', Β', Γ' και Δ' τάξεις, το μάθημα εμφανίζεται στο ωρολόγιο πρόγραμμα ως «Φυσικές Επιστήμες και Τεχνολογία», ενώ στις τάξεις Ε' και Στ' ως «Φυσικές Επιστήμες».</p> <p>Η διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών αποσκοπεί στη γνωριμία και την εξοικείωση των παιδιών με τον φυσικό κόσμο.</p>
Αγγλικά	<p>Τα Αγγλικά διδάσκονται σε όλες τις τάξεις του δημοτικού για δύο περιόδους την εβδομάδα.</p> <p>Σκοπός του μαθήματος είναι η παροχή ευκαιριών, ώστε όλα τα παιδιά να επιτύχουν την εκμάθηση της ξένης γλώσσας ξεκινώντας από μικρή ηλικία.</p>
Τέχνη	<p>Η Τέχνη διδάσκεται σε όλες τις τάξεις του δημοτικού για δύο περιόδους την εβδομάδα.</p> <p>Μέσα από το μάθημα της Τέχνης καλλιεργούνται δεξιότητες που αφορούν στη δημιουργική και κριτική σκέψη, στην καλλιέργεια της φαντασίας και της εφευρετικότητας.</p>
Μουσική	<p>Η Μουσική διδάσκεται σε όλες τις τάξεις του δημοτικού για δύο περιόδους την εβδομάδα.</p> <p>Στόχος του μαθήματος είναι τα παιδιά μέσα από τις μουσικές συνθέσεις, την ερμηνεία και την ακρόαση, να βιώνουν τη μουσική μάθηση με τη χαρά της παιδικότητας.</p>



2. σχολική καθημερινότητα

Γνωστικό αντικείμενο	Περιγραφή
Φυσική Αγωγή (Γυμναστική)	<p>Η Φυσική Αγωγή διδάσκεται στις τάξεις:</p> <ul style="list-style-type: none">• Α' έως Δ': 2 περιόδους την εβδομάδα• Ε' και Στ': 3 περιόδους την εβδομάδα <p>Βασικός σκοπός του μαθήματος είναι να αγαπήσουν τα παιδιά την άσκηση και να την κάνουν καθημερινό τρόπο ζωής. Το μάθημα παρέχει ίσες ευκαιρίες στα παιδιά για να αναπτύξουν, να εφαρμόσουν και να βελτιώσουν τις κινητικές τους δεξιότητες σε ποικίλες αθλητικές δραστηριότητες. Επιπρόσθετα καλλιεργεί τη συλλογικότητα, την ευγενή άμιλλα, τον σεβασμό σε κανόνες κ.ά.</p>
Γεωγραφία	<p>Η Γεωγραφία διδάσκεται σε όλες τις τάξεις του δημοτικού για δύο περιόδους την εβδομάδα.</p> <p>Βασικοί στόχοι του μαθήματος είναι οι μαθητές/μαθήτριες να κατανοήσουν τον κόσμο γύρω τους, να αναπτύξουν δεξιότητες κατανόησης του χώρου και να γίνουν υπεύθυνοι πολίτες που σέβονται τη διαφορετικότητα και το περιβάλλον.</p>
Θρησκευτικά	<p>Τα Θρησκευτικά διδάσκονται σε όλες τις τάξεις του δημοτικού για δύο περιόδους την εβδομάδα.</p> <p>Ο σκοπός του μαθήματος είναι να καλλιεργήσει στα παιδιά πανανθρώπινες και διαχρονικές αξίες, όπως η αγάπη, η κατανόηση και ο σεβασμός προς τον Θεό, τους άλλους ανθρώπους και το περιβάλλον.</p> <p>* Με στόχο τη διασφάλιση του δικαιώματος στην ελευθερία της θρησκείας, η διεύθυνση του σχολείου μπορεί να απαλλάξει ένα παιδί από την υποχρεωτική παρακολούθηση του μαθήματος των Θρησκευτικών, νοούμενου ότι οι γονείς/κηδεμόνες του καταθέσουν γραπτό αίτημα. Στις περιπτώσεις που δίνεται απαλλαγή, τότε γίνονται προσαρμογές ώστε την ώρα του μαθήματος τα παιδιά να απασχολούνται με άλλες παιδαγωγικές δραστηριότητες.</p>

2. σχολική καθημερινότητα

Γνωστικό αντικείμενο	Περιγραφή
Ιστορία	<p>Η Ιστορία διδάσκεται στις τάξεις Γ' έως Στ' για δύο περιόδους την εβδομάδα.</p> <p>Βασικός σκοπός του μαθήματος είναι η καλλιέργεια ιστορικής σκέψης και η διαμόρφωση ιστορικής συνείδησης. Επιπρόσθετα, το μάθημα στοχεύει στην κατανόηση του κόσμου μέσα από τη μελέτη του παρελθόντος και της σχέσης του με το παρόν και το μέλλον.</p> <p>* Συχνά οργανώνονται εκπαιδευτικές επισκέψεις σε μουσεία και ιστορικούς και αρχαιολογικούς χώρους, σε σχέση με τα θέματα Ιστορίας που διδάσκονται τα παιδιά σε κάθε τάξη.</p>
Σχεδιασμός και Τεχνολογία / Ψηφιακές Τεχνολογίες	<p>Το μάθημα του Σχεδιασμού και Τεχνολογίας διδάσκεται στις τάξεις Ε' και Στ' για δύο περιόδους την εβδομάδα.</p> <p>* Λόγω της εργαστηριακής μορφής του μαθήματος, τα παιδιά χωρίζονται σε δύο ομάδες. Η μία ομάδα παρακολουθεί το μάθημα του Σχεδιασμού και Τεχνολογίας και η άλλη το μάθημα της Αγωγής Υγείας/Οικιακής Οικονομίας. Άρα, τα παιδιά διδάσκονται το μάθημα αυτό μία φορά κάθε δεκαπενθήμερο.</p> <p>Ός προς τον άξονα Σχεδιασμού και Τεχνολογίας, σκοπός του μαθήματος είναι τα παιδιά να αποκτήσουν τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες για να επιλύουν διάφορα προβλήματα του ανθρώπινου περιβάλλοντος. Ός προς τον άξονα Ψηφιακές Τεχνολογίες, σκοπός είναι η ανάπτυξη υπολογιστικής σκέψης, η οποία περιλαμβάνει την ανάπτυξη του προγραμματισμού και την εμπλοκή σε δραστηριότητες με αξιοποίηση λογισμικών και ρομποτικών μέσων.</p>



2. σχολική καθημερινότητα

Γνωστικό αντικείμενο	Περιγραφή
<p>Αγωγή Ζωής / Αγωγή Υγείας / Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη</p> <p>Αγωγή Υγείας- Οικιακή Οικονομία</p>	<p>Το μάθημα της Αγωγής Ζωής / Αγωγής Υγείας διδάσκεται για δύο περιόδους την εβδομάδα.</p> <ul style="list-style-type: none">* Το συγκεκριμένο μάθημα στις τάξεις Α΄ έως Δ΄ εμφανίζεται στο ωρολόγιο πρόγραμμα ως Αγωγή Ζωής, ενώ στις τάξεις Ε΄ και Στ΄ ως Αγωγή Υγείας / Οικιακή Οικονομία.* Λόγω της εργαστηριακής μορφής του μαθήματος στις τάξεις Ε΄ και Στ΄, τα παιδιά χωρίζονται σε δύο ομάδες. Η μία ομάδα παρακολουθεί το μάθημα του Σχεδιασμού και Τεχνολογίας και η άλλη το μάθημα της Αγωγής Υγείας / Οικιακής Οικονομίας. Άρα, τα παιδιά διδάσκονται το μάθημα αυτό μία φορά κάθε δεκαπενθήμερο. <p>Σκοπός της Αγωγής Υγείας είναι η προαγωγή της ψυχικής, σωματικής και κοινωνικής ευεξίας των μαθητών/μαθητριών, ως εφόδιο ζωής.</p>
<p>Περιβαλλο- ντική Εκπαίδευση / Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη</p>	<p>Το μάθημα της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης διδάσκεται στις τάξεις Ε΄ και Στ΄ για μία περίοδο την εβδομάδα.</p> <p>Κύριος σκοπός του μαθήματος είναι η δημιουργία αυτόνομων και ενεργών πολιτών, οι οποίοι είναι περιβαλλοντικά ευαισθητοποιημένοι.</p>



2. σχολική καθημερινότητα

2.3. Σχολεία με διαφορετικό ωράριο

Υπάρχουν συγκεκριμένα σχολεία που προσφέρουν προγράμματα και μετά τις 13:05, όπως είναι τα Προαιρετικά Ολοήμερα Σχολεία ή τα Ενιαία Ολοήμερα Σχολεία.

Προαιρετικά Ολοήμερα Σχολεία

Στα Προαιρετικά Ολοήμερα Σχολεία τα παιδιά μπορούν να αποχωρούν στις 13:05 ή να παραμένουν στο σχολείο μέχρι τις 15:05 ή τις 16:00.

Στα σχολεία αυτά προσφέρεται σίτιση (με έξοδα των γονέων/κηδεμόνων), ολοκληρώνεται η κατ' οίκον εργασία και τα παιδιά παρακολουθούν άλλα μαθήματα όπως Αθλοπαιδιές, Μουσική, Χορό, Τέχνη, Υπολογιστές κ.λπ.

Ενιαία Ολοήμερα Σχολεία

Στα Ενιαία Ολοήμερα Σχολεία όλα τα παιδιά παραμένουν υποχρεωτικά στο σχολείο μέχρι τις 15:05 ή τις 16:00 καθημερινά, εκτός Τετάρτης που αποχωρούν στις 13:05).

Στο Ενιαίο Ολοήμερο Σχολείο τα παιδιά διδάσκονται περισσότερες ώρες την εβδομάδα Αγγλικά, ενώ διδάσκονται Υπολογιστές και Γαλλικά. Επίσης, έχουν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν και άλλα μαθήματα, όπως Αθλοπαιδιές, Ρομποτική κ.ο.κ.

2.4. Άλλες δραστηριότητες που διεξάγονται σε σχολικό χρόνο

Πέρα από τη διδασκαλία των μαθημάτων, το πρόγραμμα του σχολείου περιλαμβάνει εκπαιδευτικές επισκέψεις και εκδρομές, οι οποίες προάγουν τη μάθηση των παιδιών με βιωματικό τρόπο. Ο χαρακτήρας των επισκέψεων είναι κυρίως παιδαγωγικός, ενώ κάποιες φορές είναι και ψυχαγωγικός.

Στο πρόγραμμα των σχολείων περιλαμβάνονται, επίσης, ο εκκλησιασμός και η παρακολούθηση θεατρικών ή κινηματογραφικών παραστάσεων.

2. σχολική καθημερινότητα

2.4.1. Εκπαιδευτικές επισκέψεις και εκδρομές

2.4.1.1. Πού γίνονται;

Οι εκπαιδευτικές επισκέψεις γίνονται σε χώρους εκτός σχολείου, όπως σε μουσεία, σε γκαλερί, σε αρχαιολογικούς χώρους, σε χώρους για συμμετοχή σε βιωματικά εργαστήρια κ.ο.κ.

Επιπρόσθετα, το Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας προσφέρει προγράμματα με δραστηριότητες έξω από το σχολικό πλαίσιο, όπως προγράμματα κυκλοφοριακής, περιβαλλοντικής και μουσειακής αγωγής.

2.4.1.2. Προετοιμασία

Κάποιες ημέρες πριν την πραγματοποίηση της επίσκεψης/εκδρομής, δίνεται σχετική ανακοίνωση στα παιδιά, από το σχολείο, με όλες τις απαραίτητες πληροφορίες.

Στην ανακοίνωση αναφέρεται και το ποσό πληρωμής για τα έξοδα μετάβασης στον σχετικό χώρο (για το λεωφορείο).

Αν στην εκδρομή/επίσκεψη περιλαμβάνεται και μετάβαση σε εστιατόριο, τότε στην ανακοίνωση περιλαμβάνονται και πληροφορίες για παραγγελία φαγητού, στην περίπτωση που τα παιδιά επιθυμούν να πάρουν φαγητό από εκεί.

2.4.1.3. Την ημέρα της επίσκεψης

Την ημέρα της επίσκεψης τα παιδιά συνήθως δεν παίρνουν μαζί την καθημερινή σχολική τους τσάντα (εκτός εάν τους δοθεί διαφορετική οδηγία από το σχολείο).

Συνήθως έχουν μαζί τους μια μικρότερη τσάντα, στην οποία καλό είναι να έχουν νερό, φαγητό και καπελάκι για προστασία από τον ήλιο.

Η επιστροφή από τις επισκέψεις γίνεται συνήθως πριν τις 13:05, με πολύ μικρές εξαιρέσεις, για τις οποίες οι γονείς/κηδεμόνες ενημερώνονται εκ των προτέρων.

2. σχολική καθημερινότητα

2.4.2. Θεατρικές ή κινηματογραφικές παραστάσεις

Το σχολείο μπορεί να οργανώσει για τα παιδιά παρακολούθηση θεατρικής ή κινηματογραφικής παράστασης, σε χώρο εκτός του σχολείου.

Η μεταφορά των παιδιών στους χώρους αυτούς γίνεται με λεωφορείο. Κάποιες φορές, εάν υπάρχουν οι κατάλληλες υποδομές, οι παραστάσεις γίνονται στο σχολείο. Όλες οι παραστάσεις που παρακολουθούν τα παιδιά πρέπει να είναι εγκεκριμένες από το Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας.

Λίγες ημέρες πριν από την παράσταση δίνεται στα παιδιά ανακοίνωση με όλες τις σχετικές πληροφορίες (π.χ. όνομα παράστασης, ώρες διεξαγωγής κ.ά.). Επίσης, αναφέρεται και το ποσό που θα πρέπει να πληρώσουν ως εισιτήριο για την παράσταση και για τη μετάβασή τους με το λεωφορείο.

2.4.3. Εκκλησιασμός

Κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς ετοιμάζεται από το σχολείο πρόγραμμα εκκλησιασμού των παιδιών, με τη συνοδεία των εκπαιδευτικών, σε ώρα λειτουργίας του σχολείου. Με το τέλος του εκκλησιασμού, τα παιδιά επιστρέφουν στο σχολείο και συνεχίζουν κανονικά τα μαθήματα της ημέρας. Εάν κάποιος γονείς/κηδεμόνες επιθυμούν να μη συμμετέχουν τα παιδιά τους στον εκκλησιασμό, μπορούν να το δηλώσουν από την αρχή της σχολικής χρονιάς. Στην περίπτωση αυτή, τα παιδιά παραμένουν στο σχολείο έχοντας επίβλεψη από κάποιον/α εκπαιδευτικό.



2. σχολική καθημερινότητα

2.4.4. Σχολικοί εορτασμοί

Κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς, συνηθίζεται να διεξάγονται ενδοσχολικές εκδηλώσεις για διάφορα σημαντικά γεγονότα. Κάποιες από αυτές τις εκδηλώσεις (π.χ. χριστουγεννιάτικη γιορτή και γιορτή για τη λήξη των μαθημάτων) λαμβάνουν χώρα σε απογευματινό χρόνο με πρόσκληση προς τους γονείς/κηδεμόνες. Οι κυριότερες σχολικές εκδηλώσεις που γίνονται κάθε χρόνο είναι:

- Αγιασμός για την έναρξη των μαθημάτων (Σεπτέμβριος)
- Ημέρα Ανεξαρτησίας της Κύπρου (1η Οκτωβρίου)
- Εθνική επέτειος 28ης Οκτωβρίου (το Όχι των Ελλήνων στους Ιταλούς κατά τον Β΄ παγκόσμιο πόλεμο)
- Ημέρα μνήμης κατεχομένων (15 Νοεμβρίου)
- Ημέρα μνήμης του Πολυτεχνείου (17 Νοεμβρίου: αντίσταση στη δικτατορία της Χούντας στην Ελλάδα)
- Γιορτή των Χριστουγέννων (Δεκέμβριος)
- Γιορτή του δέντρου (Ιανουάριος)
- Ημέρα μνήμης Μακαρίου Γ΄ (πρώτος Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας - 19 Ιανουαρίου)
- Γιορτή των γραμμάτων - Τριών Ιεραρχών (30 Ιανουαρίου)
- Εθνική επέτειος 25ης Μαρτίου (αγώνας Ελλάδας για απελευθέρωση από Οθωμανούς)
- Εθνική επέτειος 1ης Απριλίου (αγώνας Κύπρου για απελευθέρωση από Άγγλους)
- Γιορτή για τη λήξη των μαθημάτων (Ιούνιος)



2. σχολική καθημερινότητα

2.5. Σχολικές αργίες

Οι σχολικές αργίες είναι οι πιο κάτω:

- 1η Οκτωβρίου (Ημέρα Ανεξαρτησίας)
- 28 Οκτωβρίου (εθνική επέτειος)
- 23 Δεκεμβρίου - 6 Ιανουαρίου (διακοπές Χριστουγέννων)
- 30 Ιανουαρίου (γιορτή γραμμάτων και Τριών Ιεραρχών)
- 25 Μαρτίου (εθνική επέτειος)
- 1η Απριλίου (εθνική επέτειος)
- 1η Μαΐου (Εργατική Πρωτομαγιά)
- 11 Ιουνίου (γιορτή Αποστόλου Βαρνάβα - ιδρυτή της Εκκλησίας της Κύπρου)
- Καθαρά Δευτέρα (αρχή των νηστειών για το Πάσχα - η ημερομηνία δεν είναι σταθερή)
- Μεγάλη Δευτέρα - Παρασκευή Διακαινησίμου (διακοπές Πάσχα: οι ημερομηνίες δεν είναι σταθερές)
- Γιορτή της Αναλήψεως του Χριστού (40 ημέρες μετά τη γιορτή του Πάσχα - η ημερομηνία δεν είναι σταθερή)
- Γιορτή του Αγίου Πνεύματος (50 ημέρες μετά τη γιορτή του Πάσχα - η ημερομηνία δεν είναι σταθερή)
- Ονομαστική εορτή Αρχιεπισκόπου
- Γιορτή του/της Αγίου/Αγίας της κοινότητας/ενορίας του σχολείου (διαφορετική από σχολείο σε σχολείο)





2. σχολική καθημερινότητα

2.6. Κανονισμοί

2.6.1. Στολή

Στο δημοτικό σχολείο, προβλέπεται τα παιδιά να φορούν στολή και το κάθε σχολείο αποφασίζει για το είδος της στολής. Πιο κάτω, καταγράφονται τα πιο συνηθισμένα είδη στολής που επιλέγουν τα σχολεία. Στην αρχή της σχολικής χρονιάς θα πρέπει να επικοινωνήσετε με το σχολείο των παιδιών σας, για να ενημερωθείτε για τη στολή που χρησιμοποιείται στο συγκεκριμένο σχολείο.

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΟΙ ΜΗΝΕΣ

Καθημερινότητα

Αγόρια	Κορίτσια
Άσπρη μπλούζα ή άσπρο πουκάμισο Γκρι ή μπλε παντελόνι κοντό ή μακρύ Μαύρα παπούτσια Άσπρες, μαύρες ή μπλε κάλτσες Αθλητικά παπούτσια	Άσπρη μπλούζα ή άσπρο πουκάμισο Μπλε ή γκρι φούστα Μαύρα παπούτσια Άσπρες, μαύρες ή μπλε κάλτσες Αθλητικά παπούτσια
Για το μάθημα της Φυσικής Αγωγής	
Άσπρη μπλούζα Μαύρο ή μπλε παντελονάκι Γυμναστικής Άσπρες, μπλε ή μαύρες κάλτσες Αθλητικά παπούτσια	Άσπρη μπλούζα Μαύρο ή μπλε παντελονάκι Γυμναστικής Άσπρες, μπλε ή μαύρες κάλτσες Αθλητικά παπούτσια



2. σχολική καθημερινότητα

Επίσημη Στολή	
Αγόρια	Κορίτσια
<p>Άσπρο πουκάμισο, κοντό ή μακρύ μανίκι Γκρι ή μπλε μακρύ παντελόνι Μπλε γραβάτα Άσπρες κάλτσες Μαύρα παπούτσια</p>	<p>Άσπρο πουκάμισο, κοντό ή μακρύ μανίκι Γκρι ή μπλε φούστα Μπλε κορδέλα Άσπρες κάλτσες Μαύρα παπούτσια</p>
ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΙ ΜΗΝΕΣ	
Καθημερινότητα	
Αγόρια	Κορίτσια
<p>Γκρι ή μπλε φόρμες Άσπρη μπλούζα Μπλε μπουφάν (χωρίς τυπωμένα σχέδια) Πουλόβερ (τρικό) μπλε (χωρίς άλλα διακριτικά) Αθλητικά παπούτσια Μαύρα παπούτσια</p>	<p>Γκρι ή μπλε φόρμες Άσπρη μπλούζα Μπλε μπουφάν (χωρίς τυπωμένα σχέδια) Πουλόβερ (τρικό) μπλε (χωρίς άλλα διακριτικά) Αθλητικά παπούτσια Μαύρα παπούτσια</p>
Για το μάθημα της Φυσικής Αγωγής	
<p>Γκρι ή μπλε φόρμες Άσπρη μπλούζα Αθλητικά παπούτσια</p>	<p>Γκρι ή μπλε φόρμες Άσπρη μπλούζα Αθλητικά παπούτσια</p>



2. σχολική καθημερινότητα

Επίσημη Στολή	
Αγόρια	Κορίτσια
Άσπρο πουκάμισο, κοντό ή μακρύ μανίκι Μπλε πουλόβερ Γκρι ή μπλε μακρύ παντελόνι Μπλε γραβάτα Άσπρες κάλτσες Μαύρα παπούτσια	Άσπρο πουκάμισο, κοντό ή μακρύ μανίκι Μπλε πουλόβερ Μπλε ή γκρι φούστα Μπλε κορδέλα Άσπρες κάλτσες Μαύρα παπούτσια

2.6.2. Απουσίες παιδιών από το σχολείο

Το σχολείο θα πρέπει να ενημερώνεται για κάθε απουσία του παιδιού σας. Εάν το παιδί θα απουσιάσει για οποιονδήποτε λόγο για μία ημέρα, οι γονείς/κηδεμόνες πρέπει να ενημερώσουν το σχολείο άμεσα, από την προηγούμενη ημέρα ή το πρωί της ίδιας ημέρας, πριν την έναρξη των μαθημάτων.

Εάν το παιδί θα απουσιάσει για περισσότερες από πέντε ημέρες, απαιτείται προσκόμιση αποδεικτικών (π.χ. πιστοποιητικό γιατρού για λόγους υγείας, αντίγραφο εισιτηρίου σε περίπτωση ταξιδιού κ.λπ.).

Εάν το παιδί απουσιάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα, χωρίς να υπάρχει ικανοποιητική δικαιολογία, ο/η διευθυντής/διευθύντρια ειδοποιεί αμέσως το Επαρχιακό Γραφείο Παιδείας, το οποίο με τη σειρά του ενημερώνει σχετικά την Αστυνομία ή/και τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας.



2. σχολική καθημερινότητα

2.6.3. Κινητά τηλέφωνα

Η χρήση και η μεταφορά από το σπίτι στο σχολείο κινητών τηλεφώνων, απαγορεύεται.

Δεν επιτρέπεται, επίσης, η χρήση άλλων ηλεκτρονικών συσκευών, όπως ηλεκτρονικά παιχνίδια, έξυπνα ρολόγια ή υπολογιστές, πέρα από αυτά που χρησιμοποιούνται στο σχολείο για εκπαιδευτικούς σκοπούς.

Σε περίπτωση που είναι αναγκαία η επικοινωνία κάποιου παιδιού με τους γονείς/ κηδεμόνες του, αυτό γίνεται μέσω του σχολείου.

2.6.4. Σχολική τσάντα

Η σχολική τσάντα των παιδιών θα πρέπει να περιέχει μόνο τα βιβλία που χρειάζονται τα παιδιά για τα μαθήματα της κάθε ημέρας, σύμφωνα με το πρόγραμμά τους.

Τα υπόλοιπα βιβλία θα πρέπει να παραμένουν στο σπίτι, έτσι ώστε τα παιδιά να μην κουβαλούν περιττό και αχρείαστο επιπλέον βάρος. Οι γονείς/κηδεμόνες προτρέπονται να ελέγχουν τακτικά το περιεχόμενο της τσάντας των παιδιών τους, ώστε να βεβαιώνονται ότι υπάρχουν κάθε ημέρα μόνο τα απαραίτητα βιβλία.

2.6.5. Φωτογραφίες / Βιντεοσκοπήσεις

Κάποιες φορές, κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς, το σχολείο μπορεί να χρειαστεί να φωτογραφίσει ή να βιντεοσκοπήσει διάφορες εκδηλώσεις.

Αυτό το υλικό, στο οποίο εμφανίζονται και παιδιά, συνήθως χρησιμοποιείται για εκπαιδευτικούς ή άλλους σκοπούς (π.χ. ιστοσελίδα του σχολείου κ.λπ.). Οι γονείς/κηδεμόνες από την αρχή της σχολικής χρονιάς, λαμβάνουν έντυπο για να δηλώσουν γραπτώς τη συγκατάθεσή τους ή όχι, σχετικά με τη συμμετοχή του παιδιού τους σε τέτοιο υλικό.



2. σχολική καθημερινότητα

2.6.6. Χορήγηση φαρμάκων

Η χορήγηση φαρμακευτικής αγωγής μπορεί να παρασχεθεί μόνο αν ικανοποιούνται συγκεκριμένες προϋποθέσεις και σε εξαιρετικές περιπτώσεις:

- Η αγωγή να συστήνεται γραπτώς από γιατρό.
- Να υπάρχει γραπτή συγκατάθεση γονέων/κηδεμόνων.
- Να ενημερωθεί ο/η εκπαιδευτικός για τον τρόπο χορήγησης και να έχει τις απαραίτητες δεξιότητες προκειμένου να χορηγήσει τη φαρμακευτική αγωγή.
- Ο/Η εκπαιδευτικός ενεργεί στη βάση εθελοντικής προσφοράς προς τον συνάνθρωπο.

2.7. Εγγραφές και μετεγγραφές

Οι εγγραφές των μαθητών/μαθητριών στα δημοτικά σχολεία για την επόμενη σχολική χρονιά, γίνονται κάθε Ιανουάριο, σε ημερομηνίες που ορίζει κάθε χρόνο με απόφασή του ο Διευθυντής Δημοτικής Εκπαίδευσης. Οι ημερομηνίες και η διεξαγωγή των εγγραφών ανακοινώνονται στα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας και στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας.

Όλα τα παιδιά ηλικίας υποχρεωτικής εκπαίδευσης, με βάση τη νομοθεσία, εγγράφονται στο σχολείο της εκπαιδευτικής τους περιφέρειας, ανάλογα με τη διεύθυνση διαμονής τους. Όλες οι πληροφορίες για τη δημοτική εκπαίδευση υπάρχουν στην ιστοσελίδα <https://www.moec.gov.cy/dde/index.html>.

Για να γίνει η εγγραφή ενός παιδιού στο σχολείο, τα ακόλουθα έγγραφα είναι απαραίτητα:

- Πιστοποιητικό γέννησης/ Δελτίο εγγραφής αλλοδαπού (ARC)
- Λογαριασμοί που αποδεικνύουν τη διεύθυνση κατοικίας (π.χ. σκυβάλων ή ηλεκτρικού ρεύματος)
- Αντίγραφο της κάρτας εμβολιασμού ή των σχετικών σελίδων του βιβλιαρίου υγείας του παιδιού.

2. σχολική καθημερινότητα

2.8. Είσοδος και έξοδος από το σχολείο

- Δεν επιτρέπεται τα παιδιά να φεύγουν από το σχολείο κατά την ώρα λειτουργίας του. Σε περίπτωση που χρειαστεί να αποχωρήσει ένα παιδί από το σχολείο, θα πρέπει να το παραλάβουν οι γονείς/κηδεμόνες του από τον/τη διευθυντή/διευθύντρια και αφού υπογράψουν το ειδικό έντυπο αποχώρησης.
- Δεν επιτρέπεται η είσοδος στο σχολείο κατά τις ώρες λειτουργίας του χωρίς την έγκριση του/της διευθυντή/διευθύντριας, χωρίς πρόσκληση ή ραντεβού.
- Η είσοδος στο σχολείο επιτρέπεται μόνο από την κύρια είσοδο με το θυροτηλέφωνο.

2.9. Άλλες παροχές της δημοτικής εκπαίδευσης

Ειδική Εκπαίδευση

Τα παιδιά με αναπηρίες, με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή με άλλες μαθησιακές δυσκολίες, αξιολογούνται από το αρμόδιο σώμα που είναι η Επαρχιακή Επιτροπή Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης. Με βάση την αξιολόγηση του παιδιού, η Επαρχιακή Επιτροπή Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης μπορεί να αποφασίσει:

- το εκπαιδευτικό πλαίσιο φοίτησης ενός παιδιού (γενική τάξη δημόσιου σχολείου, Ειδική Μονάδα, Ειδικό Σχολείο)
- την παροχή εξειδικευμένης εκπαιδευτικής βοήθειας σε εβδομαδιαία βάση από τον/την Ειδικό/ή εκπαιδευτικό κάθε σχολείου.

Επιπρόσθετα, στο δημόσιο σχολείο προσφέρονται μαθήματα λογοθεραπείας, σε όσα παιδιά κριθεί αναγκαίο μετά από σχετική αξιολόγηση.

Περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα της Διεύθυνσης Δημοτικής Εκπαίδευσης, στον σύνδεσμο

https://www.moec.gov.cy/eidiki_ekpaidefsi/index.html.



2. σχολική καθημερινότητα

Θερινό Δημόσιο Σχολείο

Μετά τη λήξη της κανονικής σχολικής περιόδου, προσφέρεται στα παιδιά η δυνατότητα φοίτησης στο Θερινό Δημόσιο Σχολείο. Το Θερινό Σχολείο λειτουργεί σε συγκεκριμένα σχολεία, όπου μπορούν να φοιτούν και παιδιά από γειτονικά σχολεία.

Το Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας αναρτά τον κατάλογο με τα σχολεία που λειτουργούν ως Θερινά για την κάθε σχολική χρονιά και ενημερώνει έγκαιρα τους γονείς/κηδεμόνες για τις ημερομηνίες εγγραφών και λειτουργίας τους στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και στην ιστοσελίδα του.

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα του Θερινού Δημόσιου Σχολείου στηρίζεται σε δημιουργικές δραστηριότητες μέσα από τα μαθήματα της Τέχνης, του Σχεδιασμού και Τεχνολογίας, της Μουσικής, του Θεάτρου, του Χορού, της Φυσικής Αγωγής, των Ηλεκτρονικών Υπολογιστών, της Αγωγής Ζωής/Οικιακής Οικονομίας και γενικότερα θέματα συναφή με την περίοδο του καλοκαιριού.

Εκπαιδευτικές και Θερινές κατασκηνώσεις

Τα παιδιά που φοιτούν στη δημοτική εκπαίδευση έχουν την ευκαιρία να λαμβάνουν μέρος στις εκπαιδευτικές και θερινές κατασκηνώσεις του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας.

Οι εκπαιδευτικές κατασκηνώσεις λειτουργούν σε δύο περιόδους, οι οποίες ανακοινώνονται κάθε φορά από το Υπουργείο και μπορούν να λάβουν μέρος παιδιά που φοιτούν στις τάξεις Ε' και Στ'.

Οι θερινές κατασκηνώσεις λειτουργούν συνήθως τους μήνες Ιούνιο - Αύγουστο. Η επιλογή των παιδιών που συμμετέχουν γίνεται με συγκεκριμένα κριτήρια που καθορίζονται κάθε φορά και ανακοινώνονται με σχετικές εγκυκλίους.



2. σχολική καθημερινότητα

2.10. Επικοινωνία με Επαρχιακά Γραφεία Παιδείας

Σε περίπτωση που χρειάζεστε οποιαδήποτε ενημέρωση σε ό,τι αφορά στην εκπαίδευση του παιδιού σας, επικοινωνείτε αρχικά με το σχολείο στο οποίο φοιτά και με τον/την υπεύθυνο/η εκπαιδευτικό.

Μπορείτε, επίσης, να επικοινωνείτε με τα οικεία Επαρχιακά Γραφεία Παιδείας για παροχή πληροφοριών σε σχέση με όλα τα πιο πάνω θέματα ή άλλα θέματα που σας απασχολούν σχετικά με τη φοίτηση στο σχολείο.

ΕΠΑΡΧΙΑΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Επαρχιακό Γραφείο Παιδείας Λευκωσίας	Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας Γωνία Κίμωνος και Θουκυδίδου 1434 Λευκωσία Τηλέφωνα: 22800901/662/920 Ηλεκτρονική διεύθυνση: dde-eparchiako-lef@schools.ac.cy
Επαρχιακό Γραφείο Παιδείας Λεμεσού	Φραγκλίνου Ρούσβελτ 126 4ος όροφος, 3011 Λεμεσός Τηλέφωνο: 25870280 Ηλεκτρονική διεύθυνση: dde-eparchiako-lem@schools.ac.cy
Επαρχιακό Γραφείο Παιδείας Λάρνακας- Αμμοχώστου	Λεωφόρος Ελευθερίας 65, Ακίνητα Οικονόμου, 1ος όροφος 7102 Αραδίππου Τηλέφωνα: 24821350/358 Ηλεκτρονική διεύθυνση: dde-eparchiako-laramm@schools.ac.cy
Επαρχιακό Γραφείο Παιδείας Πάφου	Νεόφυτου Νικολαΐδη, Νέα Επαρχιακά Κυβερνητικά Γραφεία Πάφου, Κτίριο Δ' 8011 Πάφος Τηλέφωνα: 26804512/513/514 Ηλεκτρονική διεύθυνση: dde-eparchiako-paf@schools.ac.cy



σύντομες βασικές πληροφορίες

3. πληροφορίες για την Κύπρο



3.1. Γενικά στοιχεία

Η Κύπρος πήρε το όνομά της από τη λέξη «Cyprium», η οποία στα Λατινικά σημαίνει «χαλκός», λόγω της μεγάλης ποσότητας χαλκού που υπήρχε παλαιότερα στο νησί.

Οι επαρχίες της Κύπρου είναι έξι: Λευκωσία, Λεμεσός, Λάρνακα, Πάφος, Αμμόχωστος, Κερύνεια. Μετά την τουρκική εισβολή του 1974 στο νησί, η επαρχία Κερύνειας και μέρος της επαρχίας Αμμοχώστου, Λευκωσίας και Λάρνακας, βρίσκονται υπό τουρκική κατοχή.

Ως κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης από το 2004, έχει ως εθνικό νόμισμα το ευρώ (€). Το πολίτευμα της χώρας είναι η Προεδρική Δημοκρατία.

η γλώσσα της Κύπρου

3.2. Η ιδιαιτερότητα της γλώσσας που ομιλείται στην Κύπρο

Η επίσημη γλώσσα εκπαίδευσης στην Κύπρο είναι η ελληνική. Έτσι, η διδασκαλία των μαθημάτων στο σχολείο είναι στην ελληνική γλώσσα, όπως και όλα τα βιβλία των παιδιών.

Στον προφορικό λόγο, είναι πολύ διαδεδομένη η χρήση της κυπριακής διαλέκτου, η οποία έχει κάποιες διαφορές από την Κοινή Ελληνική γλώσσα, και έτσι πολλές φορές, όταν ένα άτομο μαθαίνει Ελληνικά στην Κύπρο, μαθαίνει παράλληλα και στοιχεία της διαλέκτου.

Έτσι, τα παιδιά είναι πολύ πιθανόν στο διάλειμμα με τους φίλους και τις φίλες τους να μιλάνε την κυπριακή διάλεκτο, ενώ στο μάθημα να χρησιμοποιούν την Κοινή Ελληνική γλώσσα.

για γονείς και κηδεμόνες
παιδιών που φοιτούν
στο δημοτικό σχολείο

Οδηγός Σ

ΜΕΡΟΣ Β΄

επιπρόσθετα
στοιχεία για
γονείς παιδιών
Α΄ τάξης
δημοτικού



1. πρώτες μέρες στην Α' τάξη

1.1. Η ιδιαιτερότητα της Α' τάξης

Η Α' τάξη στο δημοτικό είναι ιδιαίτερη τάξη για τα παιδιά, αφού εισέρχονται στο σχολείο για πρώτη φορά, με το ωρολόγιό τους πρόγραμμα και την οργάνωση της σχολικής τους ημέρας να έχει αρκετές διαφορές από το Νηπιαγωγείο. Τα παιδιά χρειάζονται ιδιαίτερη υποστήριξη από τους γονείς/ κηδεμόνες τους σε αυτό το στάδιο, αφού χρειάζεται να γίνεται επανάληψη των όσων διδάσκονται στην τάξη με παιγνιώδη τρόπο, δεδομένου ότι βρίσκονται στα πρώτα στάδια κατάκτησης του μηχανισμού γραφής και ανάγνωσης. Στο μέρος αυτό θα καταγραφούν κάποια βοηθητικά στοιχεία για το πώς μπορείτε να υποστηρίξετε τα παιδιά της Α' τάξης.

Τι συνηθίζεται στα δημοτικά σχολεία τις πρώτες ημέρες φοίτησης στο σχολείο για τα παιδιά της Α' τάξης;

Οι πρώτες ημέρες, συνήθως, αφιερώνονται στη γνωριμία των παιδιών μεταξύ τους, με τον/τη δάσκαλο/δασκάλα τους, όπως και με τους χώρους του σχολείου.

Τα παιδιά μαθαίνουν, επίσης, ποια μαθήματα θα κάνουν, πότε θα βγαίνουν διάλειμμα και πώς θα είναι το πρόγραμμά τους.

Μαθαίνουν, επίσης, τις καθημερινές τους ρουτίνες στο σχολείο, καθώς και τους αποδεκτούς τρόπους συμπεριφοράς μέσα και έξω από την τάξη.

Οι εκπαιδευτικοί δίνουν αρχική ανακοίνωση στα παιδιά της Α' τάξης, στην οποία αναφέρονται κάποια βασικά πράγματα που τα παιδιά πρέπει να έχουν μαζί τους καθημερινά στο σχολείο, όπως και κάποιες βασικές οδηγίες.

1. πρώτες μέρες στην Α' τάξη

1.2. Βασικά στοιχεία προσοχής στις ρουτίνες της σχολικής καθημερινότητας των παιδιών

1.2.1. Φάκελος επικοινωνίας

Ο φάκελος αυτός δίνεται στα παιδιά κατά την πρώτη εβδομάδα φοίτησής τους στο σχολείο. Σε αυτόν θα βρίσκετε όλες τις ανακοινώσεις που αποστέλλονται από το σχολείο για εσάς.

Θα πρέπει, έτσι, να ελέγχετε καθημερινά τον φάκελο επικοινωνίας για ανακοινώσεις, για να συμπληρώνετε τυχόν έντυπα που θα τοποθετούνται μέσα και να τα επιστρέφετε στο σχολείο, το συντομότερο.

Επίσης, σε αυτό τον φάκελο θα βρίσκετε κάθε ημέρα και το φυλλάδιο της κατ' οίκον εργασίας.

1.2.2. Στολή

Τα παιδιά πρέπει να προσέρχονται με τη στολή τους, καθημερινά, όπως περιγράφεται στη σελίδα 20.

Είναι σημαντικό να έχουν μαζί τους ρούχα για το μάθημα της Γυμναστικής (Φυσική Αγωγή) τις ημέρες που αναγράφεται στο πρόγραμμά τους ότι έχουν το μάθημα αυτό.

1.2.3. Φυλλάδιο με την κατ' οίκον εργασία της κάθε ημέρας

Καθημερινά, στον φάκελο επικοινωνίας των παιδιών, αποστέλλεται το φυλλάδιο στο οποίο καταγράφονται τα μαθήματα που πρέπει να μελετήσουν στο σπίτι.

Για τον λόγο αυτό, θα πρέπει να γίνεται έλεγχος από τους γονείς/κηδεμόνες, ώστε να ολοκληρώνεται η κατ' οίκον εργασία της ημέρας.



1. πρώτες μέρες στην Α' τάξη

1.2.4. Απαραίτητη γραφική ύλη

Στην αρχή κάθε σχολικής χρονιάς, το σχολείο στέλνει στο σπίτι μια επιστολή με τα βασικά στοιχεία γραφικής ύλης που αναμένεται να έχουν μαζί τους τα παιδιά, για τις ανάγκες της σχολικής καθημερινότητας.

Συνήθως, αναμένεται τα παιδιά να έχουν μαζί τους μια κασετίνα, στην οποία να περιλαμβάνονται τουλάχιστον τρία μολύβια ξυσμένα, ένα σβηστήρι, μία ξύστρα, μία γόμα σε μορφή στικ, μία ρίγα, χρωματιστά μολύβια και ένα μικρό ψαλίδι με στρογγυλή μύτη.

1.2.5. Σχολική τσάντα και προσωπικά αντικείμενα

Η σχολική τσάντα των παιδιών θα πρέπει να ελέγχεται καθημερινά, ώστε να μεταφέρονται μόνο τα απαραίτητα βιβλία, τα οποία θα αφορούν μόνο στα μαθήματα του προγράμματος της επόμενης ημέρας, ώστε να μην μεταφέρουν επιπρόσθετο βάρος.

Επίσης, στα προσωπικά αντικείμενα των παιδιών (παγούρι, τάπερ, ρούχα) θα ήταν καλό να αναγράφεται το όνομά τους, ώστε αν κάποια στιγμή τα απωλέσουν, να μπορέσουν να τα εντοπίσουν.

1.2.6. Καθαριότητα

Φροντίζετε καθημερινά το θέμα της καθαριότητας των παιδιών, με συχνούς ελέγχους για ψείρες, με καθημερινό μπάνιο, καθαρά ρούχα, κομμένα νύχια κ.ά.



2. το μάθημα των Ελληνικών (Γλώσσα)

2.1. Βασικός στόχος

Βασικός στόχος στο μάθημα των Ελληνικών στην Α' τάξη του δημοτικού, είναι τα παιδιά να μάθουν βασική ανάγνωση και γραφή, δηλαδή να κατακτήσουν τον μηχανισμό της γραφής και της ανάγνωσης. Έτσι, είναι σημαντικό οι γονείς/κηδεμόνες να έχουν γνώση του τι διδάσκεται, ώστε να μπορούν να υποστηρίξουν τα παιδιά στους στο σπίτι, στην προσπάθειά τους αυτή. Γνωρίζοντας κάποιες βασικές αρχές, είναι εύκολο να βοηθήσετε τα παιδιά σας, ακόμα και εάν δεν γνωρίζετε την ελληνική γλώσσα. Αυτός είναι και ο βασικός στόχος αυτού του κεφαλαίου.

2.2. Σύντομες πληροφορίες για την ελληνική γλώσσα

Το ελληνικό αλφάβητο αποτελείται από 24 γράμματα, 17 σύμφωνα και 7 φωνήεντα, όπως καταγράφονται στον πιο κάτω πίνακα:

Σύμφωνα	Β β, Γ γ, Δ δ, Ζ ζ, Θ θ, Κ κ, Λ λ, Μ μ, Ν ν, Ξ ξ, Π π, Ρ ρ, Σ σ ς, Τ τ, Φ φ, Χ χ, Ψ ψ
Φωνήεντα	Α α, Ε ε, Η η, Ι ι, Ο ο, Υ υ, Ω ω

Όπως φαίνεται και στον πίνακα, το κάθε γράμμα έχει δύο μορφές: το κεφαλαίο (το μεγάλο) και το πεζό (το μικρό). Με κεφαλαίο ξεκινά πάντα μια πρόταση, καθώς και το πρώτο γράμμα κάθε κύριου ονόματος (ονόματα ανθρώπων, πόλεων, μηνών κ.ο.κ.). Επιπρόσθετα, η ελληνική γλώσσα έχει και δίψηφα σύμφωνα και φωνήεντα, όπως και συνδυασμούς, όπως φαίνεται στον πίνακα που ακολουθεί:

Δίψηφα σύμφωνα	μπ, ντ, γκ, γγ, τσ, τζ
Δίψηφα φωνήεντα	αι, ει, οι, ου, υι
Συνδυασμοί	αυ (αβ / αφ), ευ (εβ / εφ)

Για να ακούσετε τους ήχους των γραμμάτων του ελληνικού αλφαβήτου και των δίψηφων συμφώνων και φωνηέντων, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε την εφαρμογή (application) της Διεύθυνσης Δημοτικής Εκπαίδευσης, (<https://mathaino-ellinika.schools.ac.cy/maeldipapp/>).

2. το μάθημα των Ελληνικών (Γλώσσα)

2.3. Ρουτίνες και στόχοι του μαθήματος της Γλώσσας στην Α' τάξη

2.3.1. Προγραφικές ασκήσεις

Κατά τις πρώτες ημέρες της φοίτησης των παιδιών της Α' τάξης στο σχολείο, γίνεται εξάσκηση στις λεγόμενες «προγραφικές» ασκήσεις.

Οι ασκήσεις αυτές βοηθούν τα παιδιά να κρατάνε με τον σωστό τρόπο το μολύβι τους, ώστε να μπορούν να ακολουθούν μοτίβα και να είναι έτοιμα να γράφουν τα γράμματα που μαθαίνουν στη συνέχεια.

2.3.2. Διδασκαλία γραμμάτων - Ανάγωση


Τα παιδιά διδάσκονται περίπου 2-3 γράμματα την εβδομάδα (όχι με τη σειρά που βρίσκονται στο αλφάβητο) και σιγά σιγά αρχίζουν να κάνουν συνδυασμούς (ενώνουν τα γράμματα που μαθαίνουν και φτιάχνουν συλλαβές), ξεκινώντας έτσι να διαβάζουν απλές λέξεις και προτάσεις.

Στα αρχικά στάδια αυτής της διαδικασίας, συμβουλευέτε τα παιδιά να βάζουν ένα δάκτυλο κάτω από αυτό που διαβάζουν, ώστε να επιβεβαιώνετε ότι όντως γνωρίζουν τα γράμματα και δεν τα λένε από μνήμης.

2.3.3. Εκμάθηση γραφής

1. Η εκμάθηση της γραφής ξεκινά με τη γραφή απλών λέξεων (βασικό λεξιλόγιο και λέξεις με γνωστές συλλαβές).
2. Στη συνέχεια, μεταξύ Δεκεμβρίου και Ιανουαρίου κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς, τα παιδιά αρχίζουν να γράφουν μικρές προτάσεις με βασικό λεξιλόγιο, προτάσεις με λέξεις που περιλαμβάνουν γράμματα που γνωρίζουν, καθώς και συλλαβές, έχοντας και τη βοήθεια εικόνων.
3. Ακολούθως, γίνεται συγγραφή παραγράφου και μικρών εκθέσεων. Τα παιδιά παράγουν κείμενα με περιγραφές εικόνων ή με παρόμοια θέματα με τα κείμενα που διδάσκονται, ενώ είναι σε θέση να γράφουν πλέον και άγνωστες λέξεις.





2. το μάθημα των Ελληνικών (Γλώσσα)

2.4. Πώς μπορείτε να υποστηρίξετε τα παιδιά σας στο σπίτι - Δραστηριότητες

Παραδείγματα δραστηριοτήτων για εξάσκηση στα γράμματα

Ρωτάτε το παιδί σας το γράμμα που έμαθε τη συγκεκριμένη ημέρα στο σχολείο. Στη συνέχεια, του ζητάτε να σας πει λέξεις που γνωρίζει στα Ελληνικά που να ξεκινούν με αυτό το γράμμα.

Μπορείτε, επίσης, να ζητήσετε να σας δείξει λέξεις που τελειώνουν με αυτό το γράμμα ή που περιλαμβάνουν αυτό το γράμμα, να βρείτε ένα γράμμα σε παραμύθια, σε διαφημιστικά, σε περιοδικά, σε πινακίδες στον δρόμο, στο σουπερμάρκετ κ.ο.κ.

Ζητάτε από τα παιδιά να σας διαβάσουν μια πρόταση. Στη συνέχεια, τους λέτε να σας τη διαβάσουν με διαφορετικό ύφος κάθε φορά: χαρούμενα, λυπημένα, θυμωμένα, δυνατά, ψιθυριστά.

Κοιτάτε στο φυλλάδιο με τα μαθήματα της κατ' οίκον εργασίας του παιδιού. Εκεί, υπάρχει συνήθως η πρόταση που μαθαίνουν τα παιδιά στο σχολείο, στο μάθημα της ημέρας. Εκείνη την πρόταση, μπορείτε να την κόψετε σε κομμάτια (ένα κομμάτι για την κάθε λέξη) και μετά να ζητήσετε από τα παιδιά να σας ξαναφτιάξουν την πρόταση, χωρίς να κοιτάνε.

Κανόνες που επαναλαμβάνετε στα παιδιά για τη γραφή

Θυμίζετε στα παιδιά σας ότι όταν γράφουμε στο τετράδιο, ξεκινάμε από την αρχή της σελίδας (από αριστερά προς τα δεξιά), δίπλα από το περιθώριο της σελίδας.

Επαναλαμβάνετε τον κανόνα ότι η μια λέξη πρέπει να μην είναι ενωμένη με την επόμενη, αλλά να υπάρχει κενό μεταξύ τους.

Συνήθως τα παιδιά σε αυτή τη φάση, μπορεί να γράφουν τα γράμματα σε διαφορετικό μέγεθος το καθένα. Τα θυμίζετε ότι όλα τα γράμματα πρέπει να έχουν το ίδιο μέγεθος και μόνο το κεφαλαίο γράμμα σε μια λέξη ή πρόταση θα είναι μεγαλύτερο από τα υπόλοιπα.



Κάποια γράμματα στα Ελληνικά δεν αναγράφονται αποκλειστικά πάνω από τη γραμμή, αλλά «κατεβαίνουν» ένα μέρος τους και κάτω από τη γραμμή. Έτσι, μπορείτε να θυμίζετε στα παιδιά σας ποια είναι αυτά τα γράμματα (δείτε την εικόνα που ακολουθεί).

✓	γ, ζ, λ, μ, ξ, ρ, φ, χ, ψ
✗	γ, ζ, λ, μ, ξ, ρ, φ, χ, ψ

Σημαντικό είναι, επίσης, να θυμίζετε στα παιδιά ότι όταν γράφουμε μια πρόταση, ξεκινάμε πάντοτε με κεφαλαίο γράμμα και ολοκληρώνουμε με τελεία (.), ερωτηματικό (;) ή θαυμαστικό (!).

Θυμίζετε, ακόμα, ότι οι λέξεις στα Ελληνικά έχουν τόνο (´) και προσπαθείτε να μπαίνει πάντοτε στη συλλαβή που πρέπει (εκείνην που «ακούγεται» πιο πολύ).

Βάζετε τα παιδιά να μάθουν από νωρίς να γράφουν σωστά κάποιες πολύ συχνές λέξεις στα Ελληνικά, όπως είναι οι λέξεις: είναι, έχει, και, δεν, όχι, ναι.

Παραδείγματα δραστηριοτήτων για γραφή συλλαβών ή λέξεων

Προσπαθήστε να κάνετε εξάσκηση με τα παιδιά σας, με παιγνιώδη τρόπο, στη συγγραφή συλλαβών ή λέξεων.

Για παράδειγμα, για εξάσκηση στη συγγραφή συλλαβής, μπορείτε να επιλέξετε μια συλλαβή (π.χ. «πα»). Ρωτάτε στη συνέχεια τα παιδιά να σας πουν ποιες φωνούλες ακούν σε αυτή τη συλλαβή και μετά ζητάτε να σας γράψουν τη συλλαβή χωρίς να τη βλέπουν.

Το ίδιο μπορείτε να κάνετε και με τις λέξεις, για τις οποίες ζητάτε από τα παιδιά να σας τις χωρίσουν σε συλλαβές και μετά να χτυπήσουν παλαμάκια τόσα, όσα είναι οι συλλαβές: π.χ. στη λέξη «καρότο» αναμένετε να μπορούν να χτυπήσουν τις συλλαβές τρεις φορές: κα-ρό-το. Επιμένετε, ακόμα, να χτυπούν πιο δυνατά, τη συλλαβή στην οποία μπαίνει ο τόνος (´).

Γενικά, προσπαθήστε να δημιουργήσετε ευκαιρίες, ώστε τα παιδιά να γράφουν μόνα τους (να φτιάχνουν προσκλήσεις γενεθλίων, να γράφουν τα υλικά μιας συνταγής, τη λίστα του σουπερμάρκετ κ.λπ.).

3. το μάθημα των Μαθηματικών

3.1. Βασικοί στόχοι

Το περιεχόμενο του μαθήματος των Μαθηματικών στην Α' τάξη, όπως και οι βασικοί στόχοι είναι:

- Αριθμοί από το 0–100 (τα παιδιά να τους αναγνωρίζουν, να τους λένε, να τους γράφουν κ.ο.κ.).
- Να μπορούν να εκτελούν τις τέσσερις πράξεις (πρόσθεση, αφαίρεση, πολλαπλασιασμός και διαίρεση) με αριθμούς μέχρι το 20.
- Να λύνουν προβλήματα.
- Να γνωρίσουν τα βασικά γεωμετρικά σχήματα και τις ιδιότητές τους.
- Να μάθουν να μετρούν το μήκος των αντικειμένων και να κάνουν εισαγωγή στο πώς μετράμε την περίμετρο.

Σημειώνεται βέβαια ότι η μεγάλη έμφαση της Α' δημοτικού, είναι οι πράξεις και οι αριθμοί από το 1 μέχρι το 20. Όλα τα άλλα, όπως οι αριθμοί και οι πράξεις μέχρι το 100, επαναλαμβάνονται σε βάθος, στη Β' τάξη.

Στην ενότητα αυτή, θα καταγράψουμε τα βασικά στοιχεία που θα διδαχθούν τα παιδιά στην τάξη τους για την κάθε ενότητα και θα δούμε κάποιες εισηγήσεις για δραστηριότητες που μπορείτε να κάνετε με τα παιδιά σας στο σπίτι, για να υποστηρίξετε τη μάθησή τους.

3.2. Αριθμοί 0 – 100

Τι θα διδαχθούν στην τάξη

Στην αρχή της σχολικής χρονιάς, τα παιδιά κάνουν δραστηριότητες για τους αριθμούς 0-10. Από τον Ιανουάριο και μετά, συνεχίζουν με τους αριθμούς από 0-100.

Στην τάξη, κάνουν δραστηριότητες της μορφής:

1. Μετρούν από το 1-10 ή από το 0-100 και αντίστροφα.
2. Γράφουν τους αριθμούς.
3. Μετρούν αντικείμενα και γράφουν τον σωστό αριθμό.
4. Βρίσκουν τον προηγούμενο και τον επόμενο αριθμό.
5. Συγκρίνουν δύο ή περισσότερους αριθμούς.
6. Μαθαίνουν να χρησιμοποιούν την αριθμητική γραμμή.

3. το μάθημα των Μαθηματικών

Δραστηριότητες που μπορείτε να κάνετε στο σπίτι

Γράφετε έναν αριθμό και λέτε στα παιδιά να σας τον διαβάσουν.

Λέτε έναν αριθμό και ζητάτε να σας γράψουν το σύμβολό του.

Σχεδιάζετε ή δίνετε αντικείμενα στα παιδιά και ζητάτε να σας γράψουν τον αριθμό που ταιριάζει.

Σχεδιάζετε αντικείμενα και ζητάτε να συμπληρώσουν όσα χρειάζονται για να φτιάξουν έναν συγκεκριμένο αριθμό που θέλετε (π.χ. ζωγραφίζετε 3 μήλα και λέτε να ζωγραφίσουν όσα χρειάζονται ακόμα, για να γίνουν 5).

Λέτε έναν αριθμό στα παιδιά και ζητάτε να σας πουν τον επόμενο ή τον προηγούμενο.

3.3. Πρόσθεση και αφαίρεση

Η διδασκαλία της πρόσθεσης και της αφαίρεσης ξεκινά με την κατανόηση των εννοιών και στη συνέχεια εισάγονται τα σύμβολα (+, -). Παράλληλα, τα παιδιά επιλύουν προβλήματα.

3.3.1. Πρόσθεση και αφαίρεση μέχρι το 10

Τι θα διδαχθούν στην τάξη

Μεγάλο μέρος στη διδασκαλία αφιερώνεται στο να μάθουν τα παιδιά τα λεγόμενα «ζευγάρια» των αριθμών, δηλαδή όλους τους συνδυασμούς που μπορούν να δώσουν έναν αριθμό (π.χ. ποιους αριθμούς αν τους προσθέσω, μου δίνουν το 1, το 2, το 5 κ.ο.κ.). Αυτά τα ζευγάρια κάποιες φορές, συμβολικά, τα απεικονίζουμε σε «σπιτάκια» (π.χ. το σπιτάκι του 4 έχει μέσα τις προσθέσεις: $0+4$, $1+3$, $2+2$ κ.ο.κ.).

Η αναπαράσταση σε σπιτάκια και ζευγάρια αριθμών, βοηθά τα παιδιά να εκτελούν με ταχύτητα και νοερά τις πράξεις.

$$0 + 3 = 3$$

$$1 + 2 = 3$$

$$2 + 1 = 3$$

$$3 + 0 = 3$$

3. το μάθημα των Μαθηματικών

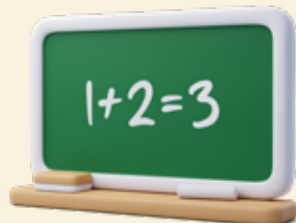
Τι θα διδαχθούν στην τάξη

Επιπρόσθετα, τα παιδιά μαθαίνουν:

1. Να προσθέτουν και να αφαιρούν με τη βοήθεια μιας εικόνας.
2. Να συμπληρώνουν μαθηματικές προτάσεις με βάση μια εικόνα ή αντικείμενα που έχουν μπροστά τους.
3. Να λύνουν προβλήματα χρησιμοποιώντας, π.χ. τη στρατηγική «κάνω σχέδιο».
4. Να σχηματίζουν και να συμπληρώνουν «τα σπιτάκια των αριθμών».
5. Να κατανοούν την αντιμεταθετική ιδιότητα της πρόσθεσης (δηλαδή ότι εάν αλλάξω τη σειρά των αριθμών που προσθέτω, το αποτέλεσμα μένει το ίδιο, π.χ. $2+5=7$ και $5+2=7$).
6. Την πρόσθεση και την αφαίρεση ως αντίθετες πράξεις.

Δραστηριότητες που μπορείτε να κάνετε στο σπίτι

1. Μπορείτε να κάνετε εξάσκηση στα ζευγάρια των αριθμών, τόσο στην πρόσθεση όσο και στην αφαίρεση.
2. Προσπαθείτε να βρίσκετε «προβλήματα» με αριθμούς μέχρι το 10, ώστε τα παιδιά να γράφουν ή να λένε τη σωστή μαθηματική πρόταση ή να τους δίνετε μαθηματική πρόταση και να σας λένε αυτά ένα «πρόβλημα» που να ταιριάζει (π.χ. «Έχω στον κουμπαρά μου 5 ευρώ και θα ξοδέψω τα 3. Πόσα χρήματα θα μου μείνουν; $5-3=2$).



3. το μάθημα των Μαθηματικών

3.3.2. Πρόσθεση και αφαίρεση μέχρι το 20

Η πρόσθεση και η αφαίρεση μέχρι το 20 δεν διδάσκονται ταυτόχρονα, όπως η πρόσθεση και η αφαίρεση μέχρι το 10. Πρώτα διδάσκεται η πρόσθεση με «υπερπήδηση» και μετά η αφαίρεση με «χαλασμό δεκάδας» μέχρι το 20.

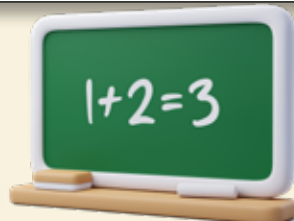
Τι σημαίνει «υπερπήδηση»: Όταν κάνουμε μια πρόσθεση, της οποίας το άθροισμα ξεπερνάει τον αριθμό 10 (π.χ. $5+8=13$).

Τι σημαίνει «χαλασμός δεκάδας»: Όταν στην αφαίρεση οι μονάδες του αριθμού από τον οποίο αφαιρούμε δεν φτάνουν και έτσι χρειάζεται να γίνεται χαλασμός μιας δεκάδας, για να γίνουν περισσότερες οι μονάδες (π.χ. $12-5=7$).

Τι θα διδαχθούν στην τάξη

Πρόσθεση με υπερπήδηση μέχρι το 20

1. Τα παιδιά διδάσκονται τη «στρατηγική του 10». Δηλαδή, πρώτα σκέφτονται: ο μεγαλύτερος αριθμός που έχουν στην πρόσθεση, πόσες μονάδες χρειάζεται για να φτάσει το 10, τις οποίες παίρνει πάντα από τον πιο μικρό αριθμό. Για παράδειγμα, στη μαθηματική πρόταση $5+8$, βλέπουν ότι το 8 χρειάζεται 2 μονάδες για να γίνει 10, και τις «παίρνουν από το 5». Έτσι, βρίσκουν γρήγορα το αποτέλεσμα 13 (αφού από το 5 πήραν τα 2 για να γίνει το 10).
2. Βοηθάει, επίσης, τα παιδιά να γνωρίζουν απ' έξω τα αποτελέσματα των εξισώσεων με τους ίδιους αριθμούς, π.χ. $6+6=12$, $7+7=14$, $8+8=16$, $9+9=18$. Αυτό τα βοηθάει να λύνουν κάποιες εξισώσεις πιο γρήγορα, π.χ. $6+7=13$.



3. το μάθημα των Μαθηματικών

Τι θα διδαχθούν στην τάξη

Αφαίρεση με χαλασμό μέχρι το 20

1. Τα παιδιά και σε αυτή την περίπτωση, διδάσκονται τη «στρατηγική του 10». Αφαιρείται δηλαδή από τον δεύτερο αριθμό (τον αφαιρετέο) ο αριθμός που χρειάζεται για να μείνει το 10 και μετά αφαιρούνται τα υπόλοιπα. Για παράδειγμα, στη μαθηματική πρόταση $13-5$, πρώτα αφαιρούνται 3 μονάδες για να μείνει το 10 και μετά οι άλλες 2 που μένουν από το 5, άρα $13-5=8$.
2. Διδάσκονται, επίσης, τη στρατηγική του ότι «η πρόσθεση και η αφαίρεση είναι αντίθετες πράξεις», π.χ. αφού $8+5=13$, τότε $13-5=8$ κ.ο.κ.

Σημείωση: Αυτό θα επαναληφθεί σε βάθος, στη Β' τάξη.

Δραστηριότητες που μπορείτε να κάνετε στο σπίτι

1. Μπορείτε να κάνετε με τα παιδιά εξάσκηση σε προσθέσεις με τους αριθμούς 9, 8, και 7, ώστε να είναι σε θέση να κάνουν με ταχύτητα νοερούς υπολογισμούς (π.χ. να εξασκηθούν στο ότι το 9 παίρνει πάντα 1 μονάδα από τον διπλανό αριθμό, το 8 παίρνει 2, το 7 παίρνει 3, κ.ο.κ.).
2. Συνδέετε τις πράξεις με πραγματικές καθημερινές καταστάσεις, όπως για παράδειγμα τα ψώνια (ρωτάτε τι ρέστα θα πάρετε, πόσα θα πληρώσετε κ.λπ.).
3. Χρησιμοποιείτε αντικείμενα (π.χ. κουμπιά, καπάκια, φασόλια, καλαμάκια), για να έχουν και τη βοήθεια της οπτικοποίησης. Ρωτάτε ερωτήσεις του τύπου «Έχεις 9 κουμπιά και σου δίνω άλλα 5. Πόσα έγιναν τώρα τα κουμπιά;».
4. Μπορείτε στο πλαίσιο του παιχνιδιού, να φτιάξετε μια αριθμητική γραμμή στο πάτωμα, με χαρτί, μαρκαδόρο και κολλητική ταινία. Αυτό θα βοηθήσει το παιδί να βλέπει «τα άλματα» στην πρόσθεση και την αφαίρεση, π.χ. από το 13 πάμε 4 βήματα πίσω για να υπολογίσουμε το $13-4=9$.

3. το μάθημα των Μαθηματικών

3.3.3. Πρόσθεση και αφαίρεση μέχρι το 100

Η πρόσθεση και η αφαίρεση μέχρι το 100 (χωρίς υπερπήδηση και χαλασμό) διδάσκονται ταυτόχρονα.

Αρχικά, διδάσκονται με πολλαπλάσια του 10, μέχρι το 100 (π.χ. $30+40$, $80-20$). Στη συνέχεια, μένει σταθερή η δεκάδα και γίνεται πρόσθεση ή αφαίρεση μονάδων (π.χ. $23+5=28$, $89-4=85$).

Σημειώνεται ότι η πρόσθεση και η αφαίρεση μέχρι το 100 θα επαναληφθεί στη Β' τάξη.

Τι θα διδαχθούν στην τάξη

1. Τα παιδιά διδάσκονται ώστε να κατανοήσουν την έννοια της δεκάδας και την έννοια της μονάδας. Δηλαδή, ότι μία δεκάδα=10 μονάδες. Αυτό μπορεί να αποτυπωθεί με μία δέσμη που έχει μέσα 10 καλαμάκια (γι' αυτό λέγεται δεκάδα) και μαθαίνουν ότι το σύμβολό της είναι το Δ. Όταν τα καλαμάκια είναι μόνα τους και όχι σε δέσμη, τότε είναι μονάδες, και το σύμβολό τους είναι το Μ.
 2. Τα παιδιά μαθαίνουν να ξεχωρίζουν σε έναν αριθμό ποιες είναι οι μονάδες και ποιες είναι οι δεκάδες. Για παράδειγμα ότι στον αριθμό 15, οι δεκάδες είναι (1) και οι μονάδες (5). Τα βοηθάει να τα γράφουν και πάνω από τον αριθμό, όπως στο πιο κάτω σχήμα.
- | | |
|---|---|
| Δ | Μ |
| 1 | 5 |
3. Διδάσκονται, επίσης, την πρόσθεση και την αφαίρεση μέχρι το 100, με τη στρατηγική να χρησιμοποιούν τα γνωστά τους αθροίσματα ή αφαιρέσεις από «τα ζευγάρια ή τα σπιτάκια» των αριθμών. Δηλαδή, για να προσθέσουν για παράδειγμα 3 δεκάδες και 5 δεκάδες, σκέφτονται το $3+5=8$ και έτσι μπορούν να βρουν και ότι $30+50=80$. Το ίδιο κάνουν και για την αφαίρεση: π.χ. επειδή γνωρίζουν ότι $9-4=5$, μπορούν να υπολογίσουν και το $90-40=50$.
 4. Ένα άλλο σημείο που διδάσκονται τα παιδιά είναι όταν κάνουν τις πράξεις κάθετα, να προσέχουν να βάζουν τις μονάδες κάτω από τις μονάδες και τις δεκάδες κάτω από τις δεκάδες (όπως στην εικόνα).

$\begin{array}{r} 54 \\ - 3 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 76 \\ - 5 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 93 \\ + 4 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 3 \\ + 56 \\ \hline \end{array}$
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>



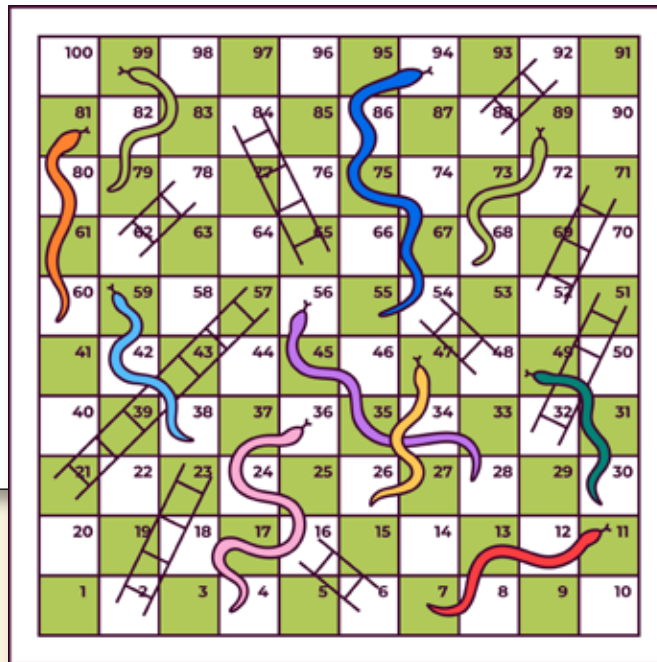
3. το μάθημα των Μαθηματικών

Δραστηριότητες που μπορείτε να κάνετε στο σπίτι

Χρησιμοποιείτε αντικείμενα (π.χ. καλαμάκια σε δέσμες των 10 για τις δεκάδες και κουμπιά για τις μονάδες), για να φτιάξετε αριθμούς.

Τα παιδιά αντιλαμβάνονται ότι οι δέσμες με τα καλαμάκια (δεκάδες) παραμένουν σταθερές και προσθέτουμε / αφαιρούμε μόνο κουμπιά (μονάδες).

Παίξετε με τα παιδιά το επιτραπέζιο παιχνίδι «φιδάκι».



3. το μάθημα των Μαθηματικών

3.4. Πολλαπλασιασμός και διαίρεση

Ο πολλαπλασιασμός και η διαίρεση μέχρι το 20, δεν διδάσκονται ταυτόχρονα. Αρχικά, διδάσκεται η έννοια του πολλαπλασιασμού με πράξεις μέχρι το 20 και στη συνέχεια η έννοια της διαίρεσης με πράξεις μέχρι το 20.

Σημειώνεται ότι οι πράξεις του πολλαπλασιασμού και της διαίρεσης μέχρι το 20 θα επαναληφθούν σε βάθος στη Β' τάξη.

3.4.1. Πολλαπλασιασμός μέχρι το 20

Τι θα διδαχθούν στην τάξη

1. Τα παιδιά διδάσκονται τον πολλαπλασιασμό, αρχικά, ως επαναλαμβανόμενη πρόσθεση: π.χ. $2+2+2+2=8$ και $4 \times 2=8$.
2. Εξασκούνται, επίσης, στο ότι σε μια μαθηματική πρόταση πολλαπλασιασμού ο πρώτος αριθμός δείχνει ομάδες και ο δεύτερος αντικείμενα, π.χ. εάν έχω 4 μολυβοθήκες που η κάθε μία περιλαμβάνει 5 μολύβια, τότε η μαθηματική πρόταση θα είναι $4 \times 5=20$. ΌΤα παιδιά μαθαίνουν, ακόμα, να αυτοματοποιούν τους πολλαπλασιασμούς με τους αριθμούς 0, 1 και 10.



Σημεία που μπερδεύουν τα παιδιά:

1. Κάποιες φορές μπερδεύουν τον πολλαπλασιασμό με την πρόσθεση (π.χ. το $2+5=7$ με το $2 \times 5=10$ (επειδή είναι $5+5$)).
2. Μπερδεύουν το να κάνουν σωστά ένα σχέδιο με βάση μια μαθηματική πρόταση πολλαπλασιασμού, επειδή ισχύει η αντιμεταθετική ιδιότητα (δηλαδή, αν αλλάξουμε τη σειρά των αριθμών, το αποτέλεσμα είναι ίδιο, όχι όμως και το σχέδιο, αφού π.χ. $2 \times 3=6$ και $3 \times 2=6$, όμως, στην πρώτη μαθηματική πρόταση θα πρέπει να απεικονίσουν δύο ομάδες των τριών, ενώ στη δεύτερη, τρεις ομάδες των δύο).

3. το μάθημα των Μαθηματικών

Δραστηριότητες που μπορείτε να κάνετε στο σπίτι

1. Εξάσκηση με αντικείμενα. Γράφετε στα παιδιά μια μαθηματική πρόταση πολλαπλασιασμού και περιμένετε να σας την αποτυπώσουν με τα αντικείμενα (π.χ. 2×4 , σε δύο πιάτα να βάλουν από τέσσερα φασόλια κ.λπ.) ή με κάποιο σχέδιο.
2. Εξάσκηση στον πολλαπλασιασμό ως επαναλαμβανόμενη πρόσθεση (π.χ. έχω δύο πιάτα και σε κάθε ένα υπάρχουν τρία μήλα. Πόσα είναι τα μήλα; Αναμένετε να μπορούν να γράψουν και το $2 \times 3 = 6$ και το $3 + 3 = 6$).
3. Εξασκείστε με τουβλάκια LEGO: φτιάχνετε σειρές με διαφορετικούς αριθμούς και βρίσκετε το αποτέλεσμα ή γράφετε τη μαθηματική πρόταση, δίνετε έναν συγκεκριμένο αριθμό με τουβλάκια και φτιάχνετε όλους τους συνδυασμούς (π.χ. 10 τουβλάκια = 2 σειρές από 5 ή 5 σειρές από 2 κ.ο.κ.).
4. Μετράτε δυνατά ανά 2 (π.χ. 2, 4, 6, 8, 10...) ανά 3, ανά 5 κ.λπ.

3.4.2. Διαίρεση μέχρι το 20

Τι θα διδαχθούν στην τάξη

1. Η έννοια αυτή στην Α' τάξη διδάσκεται έμμεσα. Δηλαδή, μέσα από παιχνίδια και πρακτικές μοιράσματος. Ο βασικός στόχος είναι να καταλάβουν την έννοια «μοιράζω δίκαια».
2. Συνήθως, αυτό γίνεται μέσα από την ιστορία για τη «Δικαιοκρατία», μια χώρα που ήταν βασίλισσα η Διαίρεση και ήταν πολύ δίκαιη. Είχε ένα μαχαίρι, το «διά», και μοίραζε δίκαια ό,τι της ζητούσαν και έτσι ήταν όλοι ευχαριστημένοι. Δηλαδή, αν είχε 8 σοκολάτες και τις μοίραζε σε 4 παιδιά, έλεγε $8 : 4 = 2$ και έτσι κάθε παιδί έπαιρνε 2 σοκολάτες.
3. Αυτό που μαθαίνουν, έτσι, τα παιδιά είναι να μοιράζουν στα ίσα τα αντικείμενα, ένα-ένα μέχρι να τελειώσουν.

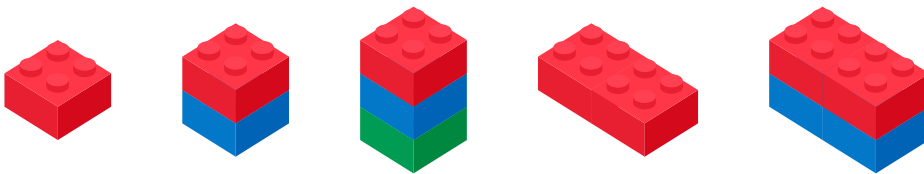
3. το μάθημα των Μαθηματικών

Τι θα διδαχθούν στην τάξη

4. Μαθαίνουν τη διαίρεση ως μοίρασμα (μοιράζω 8 σοκολάτες σε 4 παιδιά) ή ως ομαδοποίηση (έχω 8 χυμούς και θέλω να τους βάλω σε ομάδες των 2).
5. Δίνεται, επίσης, χρόνος ώστε να αντιληφθούν τις έννοιες του πολλαπλασιασμού και της διαίρεσης ως αντίστροφες πράξεις.

Δραστηριότητες που μπορείτε να κάνετε στο σπίτι

1. Μοιράζετε αντικείμενα (π.χ. φασόλια, φρούτα) σε ποτηράκια, πιατάκια κ.λπ.
2. Φτιάχνετε μπισκότα και τα μοιράζεστε δίκαια με τους φίλους και τις φίλες σας.
3. Παίζετε με τα τουβλάκια LEGO: δίνετε έναν αριθμό από τουβλάκια και ζητάτε να φτιάξουν δυάδες, τριάδες κ.ο.κ.



3. το μάθημα των Μαθηματικών

3.5. Γεωμετρία – Στερεομετρία

3.5.1. Γεωμετρία

Τι θα διδαχθούν στην τάξη

1. Τα παιδιά θα μάθουν να αναγνωρίζουν τα είδη των γραμμών: ευθείες-καμπύλες, ανοικτές-κλειστές.
2. Θα μάθουν να αναγνωρίζουν και να ονομάζουν τα σχήματα με δύο διαστάσεις: τρίγωνο, τετράγωνο, ορθογώνιο, παραλληλόγραμμο, ρόμβο, κύκλο.
3. Μαθαίνουν, επίσης, να κάνουν ταξινόμηση των σχημάτων με βάση κάποια κριτήρια: πόσες πλευρές έχουν, τι είδος γραμμή κ.λπ.

3.5.2. Στερεομετρία

Τι θα διδαχθούν στην τάξη

Στην ενότητα αυτή τα παιδιά μαθαίνουν να ονομάζουν, να περιγράφουν και να ταξινομούν τα σχήματα τριών διαστάσεων: κύβος, ορθογώνιο παραλληλεπίπεδο, σφαίρα, κύλινδρος, κώνος). Επίσης, μαθαίνουν να τα συσχετίζουν με αντικείμενα του καθημερινού τους περιβάλλοντος.

Δραστηριότητες που μπορείτε να κάνετε στο σπίτι

1. Παίξετε κυνήγι σχημάτων: ζητάτε από τα παιδιά να βρουν γύρω τους αντικείμενα που έχουν συγκεκριμένο σχήμα (δύο ή τριών διαστάσεων).
2. Φτιάχνετε σχήματα δύο ή τριών διαστάσεων με καλαμάκια ή με πλαστελίνη.
3. Δίνετε σχήματα δύο διαστάσεων (π.χ. ορθογώνιο και τρίγωνο) και ζητάτε να σας φτιάξουν σχήματα τριών διαστάσεων (π.χ. ένα δέντρο ή ένα σπιτάκι).

3. το μάθημα των Μαθηματικών

3.6. Μέτρηση μήκους - Εισαγωγή στην περίμετρο

Τι θα διδαχθούν στην τάξη

1. Τα παιδιά σε αυτή την ενότητα μαθαίνουν να μετρούν και να συγκρίνουν το μήκος διαφόρων αντικειμένων. Αυτό μπορεί να το κάνουν με τη ρίγα (χάρακά) τους σε εκατοστά (cm) ή και με λιγότερο συνηθισμένους τρόπους, όπως π.χ. με μαλλί, με συνδετηράκια κ.λπ.



1. Να συμπληρώσεις:

Πόσο ψηλό είναι;
(α)



ακριβώς



(β)



περίπου



2. Μαθαίνουν, ακόμα, να υπολογίζουν την περίμετρο απλών σχημάτων δύο διαστάσεων.

Δραστηριότητες που μπορείτε να κάνετε στο σπίτι

1. Μετράτε το μήκος διαφόρων αντικειμένων του σπιτιού με διάφορους τρόπους (π.χ. το μήκος του τραπέζιού με παλάμες, το μήκος του τετραδίου με συνδετήρες, το μήκος του δωματίου με μέτρο).
2. Μαντεύετε το μήκος διαφόρων αντικειμένων και μετά επιβεβαιώνετε.
3. Φτιάχνετε τη δική σας μεζούρα: π.χ. παίρνετε μια κορδέλα ή ένα κομμάτι νήμα και το κάνετε «εργαλείο μέτρησης». Σημειώνετε πάνω του τα εκατοστά και το χρησιμοποιείτε για να μετράτε αντικείμενα στο σπίτι.



Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

